

Avalent>Kohtumenetlused>Tsiviilasjad>Menetlustähtajad

Menetlustähtajad

Itaalia

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Menetlustähtajad – s.t ajavahemik, mille jooksul tuleb astuda konkreetset sammu – võivad olla a) kohustuslikud (*perentorio*), s.t selle tähtaja mittejärgimine muudab sammu kehtetuks, b) indikatiivsed (*ordinatorio*), s.t selle tähtaja mittejärgimisega ei kaasne sammu kehtetuks tunnistamist, ning c) minimaalsed (*dilatorio*), s.t samm on kehtetu, kui see tehakse enne teatavat tähtaega (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 152–155; vt allpool osutatud lisa).

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Puhkepäevadena käsitatakse järgmisi päevi: kõik pühapäevad, 1. jaanuar, 6. jaanuar, 25. aprill, teine ülestõusmispüha, 1. mai, 2. juuni, 15. august, 1. november, 8. detsember ning 25. ja 26. detsember.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Menetlustähtaegade arvutamisel ei võeta arvesse tähtaja alguspäeva (*dies a quo*). Kui tähtaja viimane päev (*dies ad quem*) on puhkepäev, pikendatakse tähtaega automaatselt järgmise tööpäevani. Kui seaduses osutatakse täispäevadele (*giorni liberi*), jäetakse arvutustest välja nii tähtaja algus- kui ka lõppkuupäev.

Kui seaduses ei ole sõnaselgelt sätestatud, et tähtaeg on kohustuslik, käsitatakse tähtaega indikatiivsena.

Kuudes või aastates väljendatud tähtaegu arvutatakse tavakalendri alusel. Seega möödub tähtaeg alguskuule vastava kuu viimasel päeval kell 24.00 või aastates väljendatud tähtaja korral algusaastale vastava tulevase aasta kuu viimasel päeval kell 24.00, kusjuures see ei ole oluline, kas kuus on 31 või 28 päeva või kas tähtaja sisse jääb liigaasta veebruar.

Kohustuslikke tähtaegu ei saa pikendada.

Üld- ja halduskohtute (välja arvatud töökohtu) menetlustähtajad peatatakse automaatselt suvepuhkuse ajaks igal aastal ajavahemikul 1.–31. augustini kooskõlas reformiga, mis rakendati dekreetseadusega nr 132/2014 (enne seda kestis suvepuhkus 15. septembrini), ning nende tähtaegade arvutamine jätkub või algab selle puhkuseperioodi lõppedes.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Kui kohtunik ei ole alguskuupäeva kindlaks määranud, hakkab tähtaeg kulgema hetkest, mil pool saab tegelikult või seaduses sätestatud korras oma kohustusest teada (näiteks hakkab apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg kulgema alates kohtuotsuse teatavakstegemisest, või kui pool selle juures ei viibi, siis avaldamisest).

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

See võib olla nii järgmistel juhtudel.

a) Kui tegemist on tähtaegadega, mis hakkavad kulgema dokumendi kättetoimetamisest või teatavakstegemisest (näiteks kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse esitamise tähtajad).

Neil juhtudel – apellatsioonkaebuse esitamise lühikese tähtaja korral, mis on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 325 (30 päeva esimese kaebuse korral või 60 päeva õigusküsimustes kassatsioonikohtule esitatava apellatsioonkaebuse korral) – on tähtis see, millisel ajahetkel sai adressaat kätte kohtuotsuse koopiat. Sellepärast võib tähtaja kulgemise algushetk tõepoolest varieeruda sõltuvalt kättetoimetamise viisist, sest posti teel edastamine võib võtta rohkem aega kui edastamine kohtutäituri abil.

b) Posti teel kättetoimetamisega seoses on konstitutsioonikohus sedastanud (2002. aasta kohtuotsus nr 477 ja 2004. aasta kohtuotsus nr 28), et kohtudokument loetakse saatja poolt kättetoimetatuks dokumendi üleandmisega kohtutäiturile olenemata sellest, millist edastusviisi pärast seda kasutatakse (posti teel või kohtutäituri abil), kuid saaja seisukohast on kohtudokument kätte toimetatud sel kuupäeval, mil ta selle dokumendi kätte saab.

See põhimõte tähendab, et saatja poolt dokumendi kättetoimetamise aeg erineb adressaadi poolt dokumendi kättesaamise ajast ning seda põhimõtet on tunnistatud ka nõukogu määruses (EÜ) nr 1348/2000. Kõnealuse põhimõtte on seotud ainult dokumendi kättetoimetamise õigeaegsusega, s.t leitakse, et saatja on seadusest tulenevat tähtaega järginud, kui dokument antakse kohtutäiturile üle enne kohaldatava tähtaja möödumist. See ei mõjuta muude tähtaegade kulgemise algusaega, s.t adressaadile dokumendi teatavakstegemise või kättetoimetamise tähtaja või kohtuotsuse avaldamise tähtaja või mõne muu sellise sündmuse tähtaja kulgemise algust, mida on üksikasjalikumalt kirjeldatud ülevalpool.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Ei, sündmuse kuupäeva arvesse ei võeta.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Arvesse võetakse kõiki päevi, aga juhul, kui tähtaeg langeb riigipühale, pikendatakse seda tähtaega järgmise tööpäevani.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kui tähtaega väljendatakse kuudes või aastates, peetakse silmas kalendrikuid ja -aastaid.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Neil juhtudel möödub tähtaeg alguskuule vastava kuu viimasel päeval kell 24.00 või aastates väljendatud tähtaja korral algusaastale vastava tulevase aasta kuu viimasel päeval kell 24.00, kusjuures ei ole oluline, kas kuus on 31 või 28 päeva või kas tähtaja sisse jääb liigaasta veebruar.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kohustuslikke tähtaegu ei saa pikendada. Kuid pooled võivad taotleda kohtult tähtaja pikendamist, kui nad suudavad tõendada, et nad ei pidanud tähtajast kinni neist sõltumatutel põhjustel.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?

Kõigepealt tuleb eristada pikki ja lühikesi tähtaegu.

Pikk tähtaeg on kuus kuud alates kohtuotsuse avaldamisest. Lühike tähtaeg, mis hakkab kulgema alates kohtuotsuse teatavakstegemisest, on 30 päeva apellatsioonikohtule esitatava apellatsioonkaebuse korral ja 60 päeva kassatsioonikohtule esitatava apellatsioonkaebuse korral. Kolmanda isiku apellatsioonkaebused (*opposizione di terzo revocatoria*) ja läbivaatamisaotlused (*revocazione*) tuleb esitada 30 päeva jooksul alates hetkest, mil saadi teada pettusest või veast, millele taotluses tuginetakse. Kohtualluvuse puudumisega seotud apellatsioonkaebused tuleb esitada 30 päeva jooksul.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Üldiselt võib kohus määrata tähtaja oma äranägemise järgi seaduses sätestatud vahemike piires. Poolte kohtusse ilmumise tähtaegu ei saa kohus siiski kindlaks määrata – need on kehtestatud seadusega. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 168*bis* alusel võib kohus lükata esimese istungi kuupäeva kuni 45 päeva edasi.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Itaalias ei ole tähtaegade pikendamist käsitlevat üldreeglit, aga teatavatel juhtudel on tähtaja kulgemine peatatud looduskatastroofi tõttu. Seega pikendatakse tähtaega üldjuhul ainult konkreetse meetme või ministri dekreediga hõlmatud isiku või piirkonna suhtes.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kui kohustuslikest tähtaegadest kinni ei peeta, kaotatakse sellega õigus teha tähtajaga seotud toimingut.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Tähtajast kinni pidamata jätnud menetlusosalised võivad taotleda tähtaja pikendamist, kui nad suudavad tõendada, et nad ei pidanud tähtajast kinni neist olenematutel põhjustel.

Lisad

Menetlustähtajad: tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 323–338 (72 Kb)

Menetlustähtajad: tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 152–155 (41 Kb)

Viimati uuendatud: 21/12/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.